

Lidová architektura v jižních Čechách

Jiří Škabrada a kol.

Obsah

Úvod (Jiří Škabrada)	9
1 Vymezení a základní charakteristika jižních Čech (Karel Kuča)	17
2 Sídlní vývoj jižních Čech (Karel Kuča)	27
2.1 Před sjednocením přemyslovského českého státu.....	28
2.2 Raný středověk.....	29
2.3 Vrcholně středověká přestavba osídlení ve 13. a 14. století	34
2.4 Důsledky husitství a pohusitská doba	46
2.5 Renesanční šlechtický velkostatek 16. století; rybníční soustavy	47
2.6 Bavorská kolonizace Volarska a osídlování Královského hvozdu	51
2.7 Sídlní vývoj od husitských válek do třicetileté války.....	52
2.8 Důsledky třicetileté války.....	56
2.9 Barokní krajina jižních Čech	59
2.10 Sídlní vývoj v 18. století	63
2.11 Rozdělené dvory	70
2.12 Sídlní vývoj v 1. polovině 19. století	74
2.13 Vývoj od poloviny 19. století do konce druhé světové války	81
2.14 Období komunistické totality.....	83
2.15 Vývoj po roce 1989.....	85
3 Skladba vesnice (Jiří Škabrada)	87
3.1 Sociální členění zástavby.....	88
3.2 Selské usedlosti.....	102
3.3 Chalupy a domky.....	110
3.4 Židovské domy	130
3.5 Pozice domu v usedlosti.....	141
3.6 Dělení a odsouvání usedlostí	151
4 Konstrukce (Jiří Škabrada)	157
4.1 Dřevěné stěny	158
4.2 Hlína, lepenice a lepenec.....	169
4.3 Stropy.....	192
4.4 Zdivo	201
4.5 Klenby	206
4.6 Schody	216
4.7 Krovy	220
4.8 Dveře.....	231
4.9 Okna	242
5 Obytné stavby (Jiří Škabrada)	249
5.1 Dům s patrovou sýpkou	250
5.2 Nejstarší známé domy.....	268
5.3 Roubené domy 17.–18. století.....	290
5.4 Zděné domy 18.–19. století.....	309
5.5 Inovace od 2. poloviny 19. století	335
6 Hospodářské stavby (Jiří Škabrada)	353
6.1 Sýpky (a šíje)	354
6.2 Chlévy	388
6.3 Stodoly a seníky	393
6.4 Kolny	407
6.5 Ohrazení a vjezdy	414

6.6	Kovárny	421
6.7	Mlýny	431
7 Výzdoba průčelí (Jiří Škabrada)		445
7.1	Starší venkovské tradice	446
7.2	Nástup barokních motivů	452
7.3	Vrcholné období selského baroka	463
7.4	Doznívání tradičních forem	486
8 Vývoj poznávání lidové architektury v jižních Čechách (Roman Tykal)		501
9 Principy slušného chování nové stavby na (jiho)české vesnici (Jiří Škabrada)		527
9.1	Problémy přestaveb a nové výstavby na české vesnici	528
9.2	Pravidla slušného chování nové stavby	543
10 Lidová architektura a památková péče (Ivan Náprstek)		553
10.1	Památková péče a její stručný vývoj na našem území	554
10.2	Současný systém památkové péče v praxi	562
10.3	Poznávání a průzkumy	563
10.4	Základní principy péče a obnovy památek lidové architektury	566
11 Územní okruhy lidové architektury (Jan Pešta)		585
11.1	Hlubocká a zbudovská Blata	586
11.2	Blanský les a podhůří	596
11.3	Vodňansko	602
11.4	Písecko	608
11.5	Bechyňsko a Vltavotýnsko	615
11.6	Soběslavsko-veselská Blata	621
11.7	Třeboňská Blata	629
11.8	Jižní Třeboňsko a Vitorazsko	632
11.9	Doudlebsko a Kouty	635
11.10	Střední Pootaví	640
11.11	Volyňsko	645
11.12	Podlesí	651
11.13	Blatensko, Březnicko a Mirovicko	654
11.14	Cunkovský hřbet	660
11.15	Kozácko a Vysočina	665
11.16	Jindřichohradecko a Novobystřicko	671
11.17	Novohradské hory a podhůří	675
11.18	Českokrumlovsko, Vyšebrodsko a Hornoplánsko	677
11.19	Jihovýchodní Šumava	680
11.20	Centrální Šumava	684
		693
Summary		694
Zusammenfassung		696
Prameny a literatura		698
Rejstřík		702
Přílohy		716
Obrazový materiál		721
Použité zkratky		723
Autoři		724